

DZIENNIK URZĘDOWY

KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

Warszawa, dnia 19 stycznia 2015 r.

Poz. 7

DECYZJA NR 10 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 16 stycznia 2015 r.

zmieniająca decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część szczególna

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 471 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 listopada 2013 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część szczególna (Dz. Urz. KGP poz. 94) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna, rozpoczęty i niezakończony przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji prowadzi się i kończy na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek DZIAŁOSZYŃSKI

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381, z 2012 r. poz. 899 oraz z 2014 r. poz. 1312.

Załącznik do decyzji nr 10
Komendanta Głównego Policji
z dnia 16 stycznia 2015 r.

PROGRAM
KURSU SPECJALISTYCZNEGO
W ZAKRESIE RUCHU DROGOWEGO – CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

SPIS TREŚCI**STRONA**

I.	ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE	4
1.	Nazwa kursu	4
2.	Katalog zadań, do realizacji których program ma przygotować	4
3.	Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs	4
4.	System prowadzenia kursu	4
5.	Czas trwania kursu	4
6.	Liczebność grupy szkoleniowej	5
7.	Zakres tematyczny	5
8.	Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia	5
9.	Środki dydaktyczne niezbędne do osiągnięcia celów kształcenia	6
10.	Zakończenie kursu	7
II.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	8

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna.

2. Katalog zadań, do realizacji których program ma przygotować

Po ukończeniu kursu absolwent będzie potrafił:

- 1) pełnić służbę w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach ruchu drogowego;
- 2) przeprowadzać kompleksową kontrolę drogową (w tym pojazdów, z wykorzystaniem których realizowany jest krajowy i międzynarodowy transport drogowy);
- 3) kierować ruchem drogowym;
- 4) obsługiwać urządzenia rejestrujące zachowania uczestników ruchu drogowego;
- 5) obsługiwać urządzenia kontrolno-pomiarowe wykorzystywane przez policjantów ruchu drogowego (w tym urządzenia ETDiE);
- 6) przeprowadzać kontrolę zapisów tachografów.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Skierowanie na kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna powinno nastąpić w ciągu 18 miesięcy od ukończenia kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część ogólna.

Na kurs specjalistyczny kierowani są policjanci, którzy:

- 1) pełnią służbę w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach ruchu drogowego lub są przewidziani do jej pełnienia,
- 2) ukończyli kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część ogólna,
- 3) posiadają ważny dokument potwierdzający spełnienie wymagań do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi,
- 4) posiadają prawo jazdy kategorii B.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym. Policjanci na okres kursu są zakwaterowani w jednostce szkoleniowej Policji.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 31 dni. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie kursu wymaga przeprowadzenia 239 godzin lekcyjnych.

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu (rozpoczęcie i organizacja kursu)	2
Zajęcia programowe	239
Zakończenie kursu	1
Ogółem	242

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych nie powinna przekraczać 20 osób.

7. Zakres tematyczny

Nazwa	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
Temat nr 1: Podstawowe przepisy ruchu drogowego	43	Zaliczenie każdego tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących i testu wiedzy. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 2: Kontrola transportu drogowego	76	
Temat nr 3: Kontrola stanu technicznego pojazdów	60	
Temat nr 4: Pełnienie służby na drogach	9	
Temat nr 5: Kierowanie ruchem drogowym	42	Pozytywna ocena z testu z zagadnień 1-3 stanowi dopuszczenie do udziału w kolejnych zajęciach i jest traktowana jako ocena bieżąca. Zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących i testu umiejętności. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 6: Pomiar prędkości i rejestracja zachowań uczestników ruchu drogowego	9	Ocenianie bieżące oraz zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny z zastosowaniem dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym <i>zaliczono</i> (zal.) <i>albo nie zaliczono</i> (nzal.). Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Razem 239 godzin lekcyjnych (31 dni)		Ogólny wynik nauki obliczany jest na podstawie średniej arytmetycznej ocen okresowych.

8. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej, realizującej określone zagadnienia, dopuszczalne jest, podczas prowadzenia ćwiczeń, regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnego tematu w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć

dydaktycznych. Określone w programie sposoby realizacji zajęć są sugerowane. O wyborze metody decyduje osoba prowadząca.

Policjanci skierowani na kurs powinni posiadać umundurowanie i wyposażenie do służby, przydzielone policjantowi ruchu drogowego.

Wskazane jest, aby podczas realizacji ćwiczeń grupa szkoleniowa podzielona była na zespoły. Kierownik komórki organizacyjnej, realizującej określone tematy (zagadnienia) określi w korelacji ilość słuchaczy w zespole i ilość nauczycieli przewidzianych do prowadzenia danych zajęć dydaktycznych.

W razie potrzeby, za zgodą kierownika jednostki szkoleniowej, której powierzono realizację kursu, wybrane zagadnienia, wymagające wiedzy specjalistycznej, mogą być realizowane przez policjantów z innych jednostek organizacyjnych Policji i pracowników podmiotów pozapolicyjnych, po uzgodnieniu ich uczestnictwa z właściwymi przełożonymi tych osób.

Ćwiczenia realizowane poza terenem jednostki szkoleniowej, odbywają się na podstawie uzgodnień, zawartych z:

- 1) właściwymi miejscowo jednostkami organizacyjnymi Policji, przy możliwym udziale policjantów tych jednostek,
- 2) podmiotami pozapolicyjnymi posiadającymi odpowiednią infrastrukturę, przy możliwym udziale pracowników tych podmiotów.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka, polityki antydyskryminacyjnej lub też działań antykorupcyjnych, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań.

9. Środki dydaktyczne niezbędne do osiągnięcia celów kształcenia

Środki dydaktyczne niezbędne do osiągnięcia celów kształcenia	
Nazwa	Liczba
1) znaki i sygnały drogowe (plansze, foliogramy lub prezentacja multimedialna);	1 kpl.
2) sytuacje drogowe (plansze, tablice magnetyczne lub foliogramy);	1 kpl.
3) wzór prawa jazdy;	5 szt.
4) wzór dowodu rejestracyjnego;	5 szt.
5) wzór pozwolenia czasowego;	5 szt.
6) wzór karty parkingowej;	5 szt.
7) wzór dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC;	5 szt.
8) druk - informacja do UFG;	20 szt.
9) druk - dyspozycja usunięcia pojazdu;	20 szt.
10) druk - pokwitowanie za zatrzymane dokumenty;	20 szt.
11) wzory tablic rejestracyjnych (plansze, foliogramy lub prezentacja multimedialna);	1 kpl.
12) druk - karta statystyczna czynności policjanta ruchu drogowego;	20 szt.
13) druk - karta rejestracyjna (Mrd-5);	40 szt.
14) druk - karta zdarzenia drogowego (Mrd-2);	40 szt.
15) narkotest;	20 szt.
16) urządzenie elektroniczne do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu działające na zasadzie elektrodowego utleniania alkoholu;	5 szt.
17) urządzenie elektroniczne do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu działające w oparciu o pomiar spektrofotometryczny w podczerwieni;	1 szt.
18) druk - protokół użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczania alkoholu w wydychanym powietrzu;	20 szt.
19) rejestr badań przeprowadzonych urządzeniami elektronicznymi do badania stanu trzeźwości;	6 szt.
20) druk - protokół pobrania śliny, krwi lub moczu;	20 szt.
21) druk - protokół badania śliny, krwi lub moczu;	20 szt.
22) wzory dokumentów wydawanych osobom posiadającym immunitety krajowe	

i dyplomatyczne;	5 kpl.
23) samochód ciężarowy (do diagnostyki);	1 szt.
24) samochód osobowy (do diagnostyki – różne marki);	3 szt.
25) autobus (do diagnostyki);	1 szt.
26) głębokościomierz elektroniczny rzeźby bieżnika;	5 szt.
27) przyrząd do pomiaru przepuszczalności światła;	2 szt.
28) analizator spalin;	2 szt.
29) dymomierz;	2 szt.
30) przyrząd do badania poziomu dźwięku;	2 szt.
31) tablice pogładowe (ogumienie);	1 kpl.
32) przekroje układów kierowniczych;	3 szt.
33) przekroje układów jezdnych;	2 szt.
34) przekroje układów hamulcowych;	2 szt.
35) samochód osobowy;	5 szt.
36) laboratorium techniki samochodowej (stacja diagnostyczna);	1 szt.
37) wzory dokumentów występujących w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym;	2 kpl.
38) tachografy analogowe;	5 szt.
39) urządzenie do odczytywania i analizy zapisów z karty kierowcy w tachografie cyfrowym;	10 szt.
40) stanowisko komputerowe (komputer + drukarka) wraz z oprogramowaniem do analizy czasu pracy kierowców;	4 kpl.
41) Europejska Umowa ADR wraz z załącznikami A i B;	25 szt.
42) trenażer (tachograf cyfrowy);	10 szt.
43) druk - decyzja administracyjna;	40 szt.
44) druk - protokół z kontroli transportu drogowego;	40 szt.
45) druk - lista kontrolna ADR;	40 szt.
46) autodrom;	1 szt.
47) radiotelefon przenośny;	7 szt.
48) sala dydaktyczna wyposażona w lustra do realizacji zajęć z ręcznego kierowania ruchem drogowym;	1 szt.
49) samochód osobowy wyposażony w wideorejestrator (z zapasowym dyskiem twardym);	5 szt.
50) ręczny miernik prędkości;	5 szt.
51) książka pracy przyrządu kontrolno-pomiarowego;	10 szt.
52) nośnik danych audio-video.	20 szt.

Wymieniona lista środków dydaktycznych niezbędnych do osiągnięcia celów kształcenia nie zawiera standardowego wyposażenia:

- 1) sal dydaktycznych w jednostce szkoleniowej;
- 2) komórek dydaktycznych realizujących zajęcia w kursie w materiały piśmienne i biurowe;
- 3) indywidualnego, przydzielonego policjantowi ruchu drogowego.

10. Zakończenie kursu

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego z wpisanym ogólnym wynikiem nauki.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

TEMAT NR 1: Podstawowe przepisy ruchu drogowego

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować zakres obowiązywania ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- zinterpretować pojęcia ustawowe określone w art. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- scharakteryzować ogólne zasady ruchu drogowego,
- wskazać ułatwienia w ruchu drogowym dla osób niepełnosprawnych,
- wskazać przypadki skierowań na badania lekarskie i psychologiczne uczestników ruchu drogowego,
- omówić zasady ustawiania i obowiązywania oraz znaczenie znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej,
- omówić zasady ruchu pieszych,
- scharakteryzować zasady ruchu pojazdów,
- zinterpretować przepisy o ruchu zwierząt,
- wymienić rodzaje dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem oraz wynikający z nich zakres uprawnień,
- wskazać dokumenty dopuszczające pojazd do ruchu,
- zinterpretować przepisy regulujące porządek i bezpieczeństwo ruchu na drogach,
- ocenić zachowania uczestników ruchu drogowego,
- określić kategorie praw jazdy oraz wynikający z nich zakres uprawnień,
- opisać warunki dopuszczenia pojazdu do ruchu,
- określić tryb rejestracji i oznaczania pojazdów,
- wskazać przesłanki zatrzymania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem oraz dopuszczających pojazd do ruchu,
- wskazać podstawy prawne i faktyczne oraz tryb usuwania i przemieszczania pojazdów oraz blokowania kół,
- wymienić i omówić przeznaczenie urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- wykonać czynności w przypadku ujawnienia kierującego pojazdem, nie posiadającego obowiązkowego ubezpieczenia OC.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Zakres obowiązywania ustawy Prawo o ruchu drogowym.	3	pogadanka, praca z tekstem, analiza przypadku	Omów zakres obowiązywania ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz pojęcia ustawowe. Zwróć szczególną uwagę na konieczność opanowania tych treści w celu właściwej interpretacji przepisów ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Dokonaj podziału dróg wg kryteriów określonych w ustawie

			o drogach publicznych. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego oraz zinterpretują wybrane definicje z art. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.
2. Ogólne zasady ruchu drogowego oraz ułatwienia w ruchu drogowym dla osób niepełnosprawnych. Badania lekarskie i psychologiczne kierowców.	2	wykład, pogadanka	Scharakteryzuj ogólne zasady ruchu drogowego: ostrożności, szczególnej ostrożności, ograniczonego zaufania, zasadę unikania wszelkich działań niepożądanych (tamowanie, utrudnianie ruchu), zasadę ingerencji (sygnalizacji), hierarchię znaków i sygnałów drogowych. Przypomnij ułatwienia w ruchu drogowym przewidziane dla osób niepełnosprawnych. Zaprezentuj wzór karty parkingowej i omów wynikające z niej ułatwienia w ruchu drogowym. Omów zasady kierowania kierowców na badania lekarskie i psychologiczne.
3. Zasady umieszczania i obowiązywania oraz interpretacja znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej.	7	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Przedstaw zasady umieszczania i obowiązywania znaków ostrzegawczych, zakazu, nakazu. Dokonaj ogólnej charakterystyki znaków informacyjnych, kierunku i miejscowości, dodatkowych znaków pionowych (przed przejazdami kolejowymi, dla kierujących tramwajami, szlaków rowerowych). Omów znaki poziome oraz sygnalizację świetlną. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.
4. Zasady ruchu pieszych.	1	wkład, pogadanka	Przedstaw przepisy regulujące ruch pieszych. Szczególną uwagę zwróć na zasady poruszania się dzieci i osób niewidomych po drogach publicznych.
5. Rodzaje dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kategorie praw jazdy i wynikające z nich zakresy uprawnień.	2	pogadanka	Omów przepisy dotyczące rodzajów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kategorie praw jazdy i wynikające z nich zakresy uprawnień.
6. Warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu oraz zasady oznaczania i rejestracji pojazdów.	2	pogadanka	Określ warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu. Omów zasady oznaczania i rejestracji pojazdów oraz przedstaw rodzaje tablic rejestracyjnych.
7. Sposoby zabezpieczeń i identyfikacja legalności dokumentów wymaganych podczas kontroli.	2	wykład, pogadanka	Omów sposoby zabezpieczeń i identyfikacji legalności dokumentów wymaganych podczas kontroli.

8. Przesłanki i zasady zatrzymywania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem i dopuszczających pojazd do ruchu.	2	pogadanka	Omów przesłanki zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem oraz dopuszczających pojazd do ruchu. Przypomnij zasady wypełniania pokwitowań za zatrzymane dokumenty.
9. Usuwanie pojazdów oraz blokowanie kół.	2	pogadanka, praca w grupach	Przedstaw podstawy prawne i faktyczne oraz tryb usuwania i przemieszczania pojazdów oraz blokowania kół. Omów przypadki obligatoryjnego i fakultatywnego usuwania pojazdów. Opracuj ze słuchaczami algorytm czynności występujący przy usuwaniu pojazdów. Przypomnij zasady wypełniania dyspozycji usunięcia pojazdów.
10. Zasady ruchu pojazdów.	8	pogadanka, praca z tekstem, praca w grupach, analiza przypadku	Wskaż ogólne zasady ruchu pojazdów. Scharakteryzuj zasady włączania się do ruchu. Omów prędkości dopuszczalne dla poszczególnych rodzajów pojazdów w zależności od kategorii drogi. Przypomnij istotę podstawowych manewrów w ruchu drogowym (omijanie, wymijanie, cofanie, wyprzedzanie). Określ zasady przecinania się kierunków ruchu, zmiany kierunku jazdy i pasa ruchu oraz zasady ostrzegania i jazdy w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza. Scharakteryzuj zasady holowania oraz ruchu pojazdów w kolumnie z uwzględnieniem pojazdów uprzywilejowanych MSW oraz wojskowych. Omów przepisy dodatkowe o ruchu rowerów, motorowerów, pojazdów zaprzęgowych i ruchu zwierząt. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje.

11. Porządek i bezpieczeństwo ruchu na drogach.	8	pogadanka, praca z tekstem, praca w grupach, analiza przypadku	Wskaż przepisy dotyczące dokumentów, które kierujący jest obowiązany posiadać przy sobie w czasie kontroli i okazywać za żądanie uprawnionego organu. Omów zasady używania pasów bezpieczeństwa i kasków ochronnych, a także przewożenia dziecka w pojazdach samochodowych. Scharakteryzuj sposób oznakowania osób wykonujących czynności na drodze, a także obowiązki uczestnika wypadku drogowego. Przypomnij zakazy dotyczące uczestników ruchu drogowego oraz innych osób. Opisz zasady używania świateł zewnętrznych. Dokonaj interpretacji przepisów regulujących postój i zatrzymanie pojazdów oraz ruch pojazdów uprzywilejowanych. Określ warunki używania pojazdów przewożących dzieci i młodzież. Omów warunki używania pojazdów wykonujących prace porządkowe, remontowe i modernizacyjne na drodze oraz pojazdów do nauki jazdy. Wskaż i omów przepisy związane z przewozem osób, ładunków oraz ich oznakowanie. Przedstaw zasady ruchu pojazdów uprzywilejowanych. Omów w zakresie niezbędnym dla policjanta ruchu drogowego zasady wykorzystania dróg w sposób szczególny. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje.
12. Urządzenia organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego.	1	pogadanka	Omów zasady stosowania urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podaj formy i metody organizacji ruchu drogowego. Opisz zasady umieszczania znaków drogowych. Wymień urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego (urządzenie bramowe itp.) oraz służące do zabezpieczenia robót prowadzonych w pasie drogowym.
13. Obowiązkowe ubezpieczenia OC oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.	2	pogadanka	Omów obowiązkowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów oraz rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Wskaż zasady sporządzania zawiadomienia do UFG.
14. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 2: Kontrola transportu drogowego

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać i zastosować w służbie przepisy z zakresu kontroli transportu drogowego,
- dokonać kontroli wymaganych dokumentów w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym,
- przeprowadzić kontrolę transportu drogowego w zakresie przewozu osób, rzeczy i zwierząt,
- dokonać kontroli czasu pracy kierujących pojazdami na podstawie danych z tachografu cyfrowego i analogowego,
- przeprowadzić kontrolę transportu drogowego w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych (ADR),
- dokonać kontroli transportu drogowego w zakresie przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych (ATP),
- sporządzić dokumentację z kontroli transportu drogowego.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Zasady kontroli kierujących, wykonujących przewóz osób i rzeczy.	3	wykład	Wskaż i omów przepisy prawne regulujące przewóz osób i rzeczy w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym oraz przewóz na potrzeby własne.
2. Dokumentacja wymagana od kierującego w czasie kontroli drogowej związana z wykonywaniem transportu drogowego lub przewozu na potrzeby własne.	2	wykład	Przedstaw dokumentację związaną z wykonywaniem transportu drogowego oraz przewozem na potrzeby własne, którą kierujący jest obowiązany posiadać w czasie kontroli drogowej. Omów czynności związane z przebiegiem kontroli kierujących wykonujących transport drogowy, prezentując wzory dokumentów (licencje, zezwolenia).
3. Zasady kontroli kierujących pojazdami przewożących towary niebezpieczne (ADR).	15	wykład, analiza przypadku	Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz towarów niebezpiecznych. Omów rodzaje pojazdów służących do przewozu towarów niebezpiecznych (ADR), klasy towarów niebezpiecznych, zasady kontroli pojazdów oraz ich wyposażenie. Wskaż dokumenty, jakie powinien mieć kierujący podczas przewozu towarów niebezpiecznych. Zaprezentuj sposób wypełniania formularza listy kontrolnej. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają analizy przedstawionego przypadku. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.

4. Zasady kontroli kierujących pojazdami nienormatywnymi.	4	wykład, analiza przypadku	Scharakteryzuj pojęcie „pojazd nienormatywny”. Wymień i omów przepisy regulujące przewozy pojazdami nienormatywnymi. Szczególną uwagę zwróć na rodzaje zezwoleń wydawanych na przejazd pojazdu nienormatywnego. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają analizy przedstawionego przypadku. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.
5. Zasady kontroli kierujących pojazdami przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe (ATP).	1	wykład	Omów podstawy prawne kontroli pojazdów przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe (ATP). Scharakteryzuj ich wyposażenie oraz zaprezentuj wymagane dokumenty jakie powinien mieć kierujący podczas przewozu ATP.
6. Zasady kontroli kierujących pojazdami przewożących żywe zwierzęta.	2	wykład	Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz zwierząt w transporcie drogowym. Scharakteryzuj wyposażenie pojazdów służących do ich przewozu. Zaprezentuj wymagane dokumenty, jakie powinien mieć kierujący podczas przewozu zwierząt.
7. Czas pracy kierowcy oraz zasady budowy i kontroli tachografów analogowych.	10	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw i omów akty prawne regulujące czas pracy kierowcy. Omów okresy aktywności zawodowej kierowcy: okres przerwy w jeździe, okresy jazdy, dyspozycyjności, odpoczynków, innej pracy. Zaprezentuj budowę tachografów analogowych, zwracając szczególną uwagę na podstawowe zabezpieczenia i legalizację. Zaprezentuj wykresówki, jakie mogą być stosowane do poszczególnych urządzeń rejestrujących czas pracy i postoju. Zapoznaj słuchaczy ze sposobami wypełniania wykresówek przez kierującego pojazdem. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod Twoim nadzorem odczytał okresy aktywności kierowcy na podstawie przygotowanych przez Ciebie wykresówek. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
8. Kontrola tachografów cyfrowych.	8	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Przypomnij przepisy regulujące czas pracy kierowcy i kontrolę tachografów cyfrowych. Zapoznaj słuchaczy z budową, zasadą działania i obsługą tachografu cyfrowego. W ramach pokazu zademonstruj sprawdzenie zabezpieczeń tachografu cyfrowego. Szczególną uwagę zwróć na korzystanie z kart: kierowcy, kontrolnej, firmowej i warsztatowej. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod Twoim nadzorem sporządził wydruki z tachografu cyfrowego (trenażerów) i odczytał odpowiednie dane (czas pracy

			i postoju pojazdu) oraz dokonał analizy sporządzonych wydruków. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
9. Zasady wypełniania protokołu wraz z załącznikiem z przeprowadzonej kontroli drogowej oraz nakładanie kar administracyjnych w transporcie drogowym.	6	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Omów zasady sporządzania protokołów z przeprowadzonej kontroli drogowej, załącznika do protokołu oraz decyzji administracyjnej w transporcie drogowym. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod Twoim nadzorem na podstawie przygotowanych założeń sporządził: protokół z przeprowadzonej kontroli drogowej, protokół przesłuchania świadka, protokół przesłuchania strony w postępowaniu administracyjnym oraz decyzję administracyjną. Poleć słuchaczowi wskazanie dowodów, które należy zabezpieczyć w toku kontroli. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń dokumentację sporządzoną przez słuchaczy.
10. Kontrola pojazdów, którymi dokonywany jest przewóz osób, rzeczy i zwierząt.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym. Szczególną uwagę zwróć na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny pojazdów, obowiązkowe wyposażenie, czas pracy kierujących oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie zatrzymania pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym do kontroli drogowej i przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny pojazdów, obowiązkowe wyposażenie, czas pracy kierujących oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Słuchacz w trakcie kontroli drogowej, pod Twoim nadzorem podejmie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, decyzje oraz sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
11. Kontrola czasu pracy kierujących pojazdami oraz dokumentów wymaganych w ruchu krajowym i międzynarodowym.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym. Szczególną uwagę zwróć na: czas pracy kierujących, wymagane dokumenty w ruchu krajowym i międzynarodowym, stan techniczny pojazdów, obowiązkowe wyposażenie oraz dokumentowanie wykonywanych

			czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie zatrzymania pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym do kontroli drogowej i przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na: czas pracy, wymagane dokumenty w ruchu krajowym i międzynarodowym, stan techniczny pojazdów, obowiązkowe wyposażenie oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Słuchacz w trakcie kontroli drogowej, pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje oraz sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
12. Kontrola pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym, przewożącego towary niebezpieczne. Szczególną uwagę zwróć na: obowiązkowe oznakowanie pojazdów ADR, wyposażenie pojazdów (kierujących), wymagane dokumenty przy przewozie ADR, czas pracy kierujących, stan techniczny pojazdów oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie zatrzymania pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym, przewożącego towary niebezpieczne, do kontroli drogowej i przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na: obowiązkowe oznakowanie pojazdów, wyposażenie pojazdów i kierujących, wymagane dokumenty przy przewozie ADR, czas pracy kierujących, stan techniczny pojazdów oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Słuchacz w trakcie kontroli drogowej, pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje oraz sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
13. Kontrola pojazdów przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym, przewożącego szybko psujące się artykuły żywnościowe. Szczególną uwagę zwróć na: obowiązkowe wyposażenie pojazdów (kierujących), wymagane dokumenty przy przewozie ATP, czas pracy kierujących, stan techniczny pojazdów oraz dokumentowanie

			wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie zatrzymania pojazdu w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym, przewożącego szybko psujące się artykuły żywnościowe, do kontroli drogowej i przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wyposażenie pojazdów (kierujących), wymagane dokumenty przy przewozie ATP, czas pracy kierujących, stan techniczny pojazdów oraz dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Słuchacz w trakcie kontroli drogowej, pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje oraz sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
14. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 3: Kontrola stanu technicznego pojazdów

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać i zastosować w służbie przepisy z zakresu kontroli stanu technicznego pojazdów,
- scharakteryzować układy jezdne i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- przeprowadzić kontrolę układów kierowniczych i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- dokonać kontroli układów hamulcowych i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- opisać obowiązkowe i dodatkowe oświetlenie pojazdu i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- przeprowadzić kontrolę elementów wyposażenia pojazdów mających wpływ na zanieczyszczenie środowiska,
- przeprowadzić kontrolę stanu technicznego elementów pojazdu mających wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- dokonać kontroli układów pojazdu z wykorzystaniem urządzeń ETDiE,
- przeprowadzić kontrolę drogową samochodu osobowego, ciężarowego i autobusu ze szczególnym zwróceniem uwagi na kompleksową kontrolę stanu technicznego pojazdów.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Przepisy prawne w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów.	2	wykład, dyskusja	Omów uprawnienia Policji w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów. Przedstaw klasyfikację pojazdów oraz ich maksymalne wymiary i masy. Zapoznaj słuchaczy z warunkami technicznymi pojazdów, jakim powinien odpowiadać pojazd uczestniczący w ruchu drogowym. Scharakteryzuj zakresy uprawnień stacji kontroli pojazdów i diagnostów w zakresie przeprowadzania badań technicznych. Szczególną uwagę zwróć na terminy badań technicznych pojazdów i zakres uprawnień diagnostów.
2. Budowa układów jezdnych i najczęściej występujące w nich niesprawności.	6	wykład, ćwiczenia	Przedstaw budowę i zadania poszczególnych elementów układu jezdnego oraz ich znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dokonaj podziału opon ze względu na konstrukcję i przeznaczenie. Uwzględniając konstrukcję opon, omów zasady ich doboru na poszczególne osie. Wskaż zasady oznakowania opon. Podaj przykłady charakterystycznych uszkodzeń opon i ich przyczyny. Omów zasady oznaczania opon bieżnikowanych oraz ich niesprawności. Przedstaw podstawowe rodzaje ram (konstrukcja ramowa

			i samonośna) i ich zastosowanie w pojazdach. Wskaż metody kontroli konstrukcji samonośnych, podkreśl rolę elementów usztywniających całość konstrukcji. Omów zasadę pracy zawieszenia zależnego oraz niezależnego. Dokonaj podziału podzespołów zawieszenia na elementy resorujące i elementy tłumiące. Wymień usterki i niesprawności układu jezdnego, za które należy zatrzymać dokument dopuszczający pojazd do ruchu. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki układów jezdnych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełnianie błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Budowa układów kierowniczych i najczęściej występujące w nich niesprawności.	6	wykład, ćwiczenia	Omów zadania i budowę układu kierowniczego. Przedstaw zasadę pracy układu kierowniczego współpracującego z zawieszeniem zależnym i niezależnym. Omów budowę mechanizmu kierowniczego i zwrotniczego. Zdefiniuj pojęcie luzu sumarycznego. Określ zadania stawiane mechanizmom wspomagającym. Omów zasadę pracy wspomagania układów kierowniczych. Przedstaw i omów najczęściej występujące nieprawidłowości w układzie kierowniczym. Zaprezentuj algorytmy czynności podczas kontroli różnych układów kierowniczych. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki układów kierowniczych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Budowa układów hamulcowych oraz elementy podlegające obowiązkowej kontroli.	11	wykład, ćwiczenia	Omów wymogi prawne i zasady wyposażenia różnych rodzajów pojazdów w odpowiednie układy hamulcowe. Dokonaj charakterystyk układu hamulcowego roboczego, awaryjnego oraz postojowego. Przedstaw budowę oraz zasady działania mechanizmów uruchamiających: mechanicznych, hydraulicznych oraz pneumatycznych. Wypracuj algorytmy czynności związanych z kontrolą poszczególnych układów hamulcowych. Określ możliwe do sprawdzenia w warunkach drogowych elementy poszczególnych układów hamulcowych. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki układów hamulcowych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

5. Rodzaje świateł obowiązkowych i dodatkowych, w jakie powinny być wyposażone pojazdy.	4	wykład, ćwiczenia	Określ rodzaje świateł obowiązkowych i dodatkowych, w jakie powinny być wyposażone pojazdy. Zwróć uwagę na dopuszczoną obowiązującymi przepisami barwę oświetlenia pojazdów i najczęściej spotykane samowolne zmiany. Zapoznaj słuchaczy z symbolami oznaczającymi przeznaczenie oraz znakami homologacji świateł. Przedstaw najczęściej występujące usterki oświetlenia zewnętrznego. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki obowiązkowego i dodatkowego oświetlenia pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
6. Ogólne zasady kontroli elementów wyposażenia pojazdów mających wpływ na zanieczyszczenie środowiska.	2	wykład, ćwiczenia	Omów najczęściej występujące usterki związane z zanieczyszczeniem środowiska. Zapoznaj słuchaczy z kryteriami organoleptycznej oceny „zadymienia” i emisji spalin. Przedstaw przykładowe samowolne zmiany konstrukcyjne w układzie odpowietrzania skrzyni korbowej silnika dokonywane przez użytkowników pojazdów, mające negatywny wpływ na środowisko naturalne. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki układu zasilania, chłodzenia, smarowania i wydechowego pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
7. Kontrola stanu technicznego elementów nadwozia i podwozia oraz wyposażenia pojazdu mających wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.	2	wykład, ćwiczenia	Omów kryteria identyfikacji pojazdu oraz kontrolę wszystkich elementów nadwozia i podwozia, których usterki skutkują zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego i skierowaniem pojazdu do SKP. Omów elementy nadwozia, które podlegają kontroli na drodze. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki nadwozia i podwozia pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
8. Kontrola stanu technicznego samochodów z wykorzystaniem urządzeń ETDiE.	8	wykład, ćwiczenia	Omów zasady działania urządzeń, którymi posługują się policjanci pracujący w ekipach techniki drogowej i ekologii (ETDiE). Przed przystąpieniem do

			ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał diagnostyki pojazdów z użyciem dostępnych urządzeń. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
9. Kontrola stanu technicznego samochodów osobowych.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową samochodu osobowego. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny pojazdu. Słuchacz w trakcie kontroli pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
10. Kontrola stanu technicznego samochodów osobowych.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych lub na terenie firm transportowych posiadających tabor samochodów ciężarowych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową samochodu ciężarowego. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, obowiązkowe wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny pojazdu. Słuchacz w trakcie kontroli pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
			Zajęcia realizuj na drogach publicznych lub na terenie firm transportowych posiadających tabor autobusowy. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń

11. Kontrola stanu technicznego autobusów	6	pokaz, ćwiczenia	przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową autobusu. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny autobusu. Słuchacz w trakcie kontroli pod Twoim nadzorem podejmie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
12. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 4: Pełnienie służby na drogach

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać i zastosować w służbie przepisy regulujące pełnienie służby przez policjantów na drogach,
- scharakteryzować organizację służby na drogach,
- właściwie pełnić służbę na drogach,
- sporządzić dokumentację z przebiegu służby na drogach,
- przeprowadzić badanie zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu oraz zawartości środków działających podobnie do alkoholu dostępnymi urządzeniami i przyrządami (w tym narkotesterami) i sporządzić z tej czynności dokumentację,
- podjąć czynności służbowe wobec osoby posiadającej immunitet,
- prowadzić działania pościgowe (w tym pościg transgraniczny),
- zgodnie z przepisami wykorzystać w służbie kolczatkę drogową.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Przepisy ogólne regulujące pełnienie służby na drogach przez policjantów.	1	wykład, pogadanka	Przypomnij zadania i uprawnienia policjanta ruchu drogowego. Wykorzystaj w tym celu wiedzę i doświadczenie słuchaczy. Omów organizację służby na drogach. Zwróć uwagę na „Zasady pełnienia służby na drogach objętych centralną koordynacją”. Przedstaw istotne elementy dotyczące odprawy do służby i dyslokacji. Wskaż przepisy regulujące czas pełnienia służby i wykorzystanie przerwy. Wymień obowiązki i zakazy policjanta podczas pełnienia służby na drogach. Przypomnij zasady przeprowadzania kontroli drogowej. Szczególną uwagę zwróć na algorytm czynności w związku z ujawnieniem przestępstwa (wykroczenia).
2. Dokumentowanie przebiegu służby policjanta.	2	wykład, ćwiczenia	Przypomnij zasady dokumentowania przebiegu służby w notatniku służbowym. Na podstawie przygotowanych założeń w ramach ćwiczeń słuchacze wypełnią kartę statystyczną i sporządzą karty rejestracyjne Mrd-5 oraz Mrd-2. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
			Przypomnij podstawy prawne i faktyczne przeprowadzania badań na zawartość alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie

3. Badanie zawartości alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie człowieka.	2	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	człowieka. Wykorzystując wiedzę i doświadczenie słuchaczy, przypomnij metody przeprowadzania badań, zasady obowiązujące przy pobieraniu krwi i moczu oraz sposoby dokumentowania tych czynności. Zaprezentuj urządzenia i przyrządy do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu oraz zawartości środków działających podobnie do alkoholu. W ramach pokazu omów zasady przeprowadzania badań tymi urządzeniami i przyrządami. Szczególną uwagę zwróć na badania z użyciem narkotesterów (algorytm czynności) oraz na poprzedzające je testy psychofizyczne. Słuchacze na podstawie przygotowanych założeń przeprowadzą badania na zawartość alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie, sporządzą dokumentację. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Zasady postępowania z cudzoziemcami i osobami posiadającymi immunitet.	2	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy z obowiązującymi przepisami regulującymi postępowanie z cudzoziemcami i osobami posiadającymi immunitet. Słuchacze na podstawie przygotowanych założeń wypracują algorytmy czynności postępowania z ww. osobami w przypadku: – popełnienia przez nich przestępstwa (wykroczenia), – kontroli drogowej z ich udziałem. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
5. Prowadzenie działań pościgowych.	1	wykład, pogadanka	Przypomnij podstawy prawne i faktyczne prowadzenia działań pościgowych. Scharakteryzuj sposoby i zasady prowadzenia działań pościgowych. Omów zasady tworzenia posterunków blokadowych. Przypomnij zasady i sposoby użycia kolczatki drogowej. Wskaż przypadki współpracy i zasady wykorzystania innych służb (podmiotów) podczas prowadzenia działań pościgowych. Scharakteryzuj pojęcie pościgu transgranicznego i omów zasady jego prowadzenia. Wymień rodzaje przestępstw, w przypadku których dopuszczalne jest prowadzenie pościgu transgranicznego.
6. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 5: Kierowanie ruchem drogowym

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać podstawy prawne uprawniające policjanta do kierowania ruchem drogowym,
- kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu w kształcie litery T,
- kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym,
- kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Podstawy prawne oraz postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym.	1	wykład, pokaz	Zajęcia realizuj w sali wyposażonej w lustra. Podaj podstawy prawne uprawniające policjanta do kierowania ruchem drogowym. Omów i zademonstruj postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym.
2. Postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj w sali wyposażonej w lustra oraz na terenie jednostki szkoleniowej. W ramach pokazu zaprezentuj postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym. Szczególną uwagę zwróć na kolejność i poprawność wykonywanych gestów. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem przyjmował właściwe postawy do kierowania ruchem drogowym oraz zaprezentował gesty i sygnały. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu prezentowanych przez słuchaczy umiejętności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym poza drogą publiczną.	7	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na terenie jednostki szkoleniowej na prostych skrzyżowaniach klasycznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. W ramach pokazu zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. Szczególną uwagę zwróć na: – wejście na skrzyżowanie, uwzględniając sytuację rozpoczęcia kierowania ruchem drogowym,

			– gest otwarcia wybranego lub wynikającego z sytuacji na skrzyżowaniu kierunku ruchu, – gesty ponagłające i upewniające o otwartym kierunku ruchu, – gesty podawane w czasie umożliwienia przejazdu pojazdom nadjeżdżającym z lewej i prawej strony wykonującym manewr skrętu w lewo, – poruszanie się (chodzenie po skrzyżowaniu), – zmianę kierującego ruchem drogowym na skrzyżowaniu, – zejście ze skrzyżowania (uwzględniając sytuację zmiany kierującego ruchem na skrzyżowaniu lub zakończenia kierowania ruchem). W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Zaliczenie zagadnień 1-3.	1	test umiejętności	Przeprowadź test umiejętności, obejmujący zagadnienia 1-3. Omów wyniki przeprowadzonego testu. Oceń słuchaczy. Zaliczenie stanowi dopuszczenie słuchacza do udziału w zajęciach realizowanych na drogach publicznych.
5. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu w kształcie litery T, usytuowanym w obrębie drogi publicznej.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj, w miarę możliwości, na skrzyżowaniu w kształcie litery T, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. W ramach pokazu zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). W razie konieczności zmień słuchacza

			ćwiczącego na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
6. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym w obrębie drogi publicznej	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj, w miarę możliwości, na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. W ramach pokazu zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). W razie konieczności zmień słuchacza ćwiczącego na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
7. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu usytuowanym w obrębie drogi publicznej, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na skrzyżowaniu usytuowanym w obrębie drogi publicznej, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). W razie konieczności zmień słuchacza ćwiczącego na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

8. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym w obrębie drogi publicznej w parach.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na skrzyżowaniu, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. Przedstaw specyfikę kierowania ruchem drogowym w parach, a następnie zademonstruj sposoby zmiany kierunku ruchu, charakterystyczne dla tego sposobu kierowania ruchem drogowym. W ramach pokazu (z drugim policjantem prowadzącym zajęcia) zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. Wskaż również na konieczność właściwej współpracy podczas zespołowego kierowania ruchem drogowym. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez prowadzących pokaz postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby słuchacze w parach pod Twoim nadzorem kształcili umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmowali właściwe postawy, ćwiczyli pełne cykle gestów, prawidłowo podawali sygnały). Początkowo pozostań na skrzyżowaniu i kieruj ruchem razem z kolejno zmieniającymi się słuchaczami tak, aby zostały utrwalone prawidłowe zachowania kierujących ruchem w parach. Po kilku zmianach zejdź ze skrzyżowania i poleć słuchaczom, aby kierowali samodzielnie ruchem drogowym, współdziałając ze sobą w parach. W razie konieczności zmień słuchaczy ćwiczących na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
9. Zaliczenie tematu.	5	test umiejętności	Przeprowadź test umiejętności na skrzyżowaniu, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Omów wyniki przeprowadzonego testu. Przedstaw zakres zagadnień słabo opanowanych przez słuchaczy i nawiąż do tej części materiału. Oceń słuchaczy. Podsumuj zajęcia, wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 6: Pomiar prędkości i rejestracja zachowań uczestników ruchu drogowego**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- stosować w służbie przepisy w zakresie używania ręcznych mierników prędkości oraz wideorejestratorów,
- dokonać pomiaru prędkości przy użyciu radarowego miernika prędkości i sporządzić z tej czynności dokumentację,
- dokonać przy użyciu wideorejestratora rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego niezgodnych z przepisami we wszystkich opcjach dostępnych dla danego typu urządzenia,
- sporządzić z ww. czynności dokumentację.

Zagadnienia	Czas w godz. lekcyjnych	Sposób realizacji	Wskazówki do realizacji
1. Podstawy prawne stosowania ręcznych mierników prędkości i wideorejestratorów wykroczeń oraz ich charakterystyka.	1	wykład, pogadanka, pokaz	Zajęcia realizuj na terenie jednostki szkoleniowej. Omów zasady oraz regulacje prawne pracy z użyciem ręcznego miernika prędkości i wideorejestratora wykroczeń. Szczegółowo omów dokumentowanie pracy z wykorzystaniem ww. urządzeń.
2. Taktyka pracy z ręcznymi miernikami prędkości.	4	pokaz, ćwiczenia	W ramach pokazu zapoznaj słuchaczy z budową, zasadą działania i obsługą wymienionych urządzeń. Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Zademonstruj działanie urządzeń do pomiaru prędkości. Omów taktykę pracy oraz zasady obsługi. W ramach pokazu przeprowadź pomiar prędkości. W przypadku ujawnienia przekroczenia przez kierującego prędkości przeprowadź kontrolę drogową. Szczególną uwagę zwróć na dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie pomiaru prędkości pojazdu i zatrzymania go do kontroli drogowej. Słuchacz w trakcie kontroli pod Twoim nadzorem podejmie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

3. Taktyka pracy z wideorejestratorami.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Zademonstruj działanie wideorejestratora, taktykę pracy oraz zasady obsługi. W ramach pokazu dokonaj rejestracji, w miarę możliwości, niezgodnego z przepisami zachowania uczestnika ruchu drogowego we wszystkich opcjach dostępnych dla danego typu urządzenia. W związku z ujawnionym wykroczeniem przeprowadź kontrolę drogową ww. pojazdu. Szczególną uwagę zwróć na dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod Twoim nadzorem dokonał samodzielnie: – rejestracji, w miarę możliwości, niezgodnego z przepisami zachowania uczestnika ruchu drogowego we wszystkich opcjach dostępnych dla danego typu urządzenia, – zatrzymania do kontroli drogowej ww. pojazdu. Słuchacz w trakcie kontroli pod Twoim nadzorem podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
---	---	---------------------	--